

อตฺต (ตน) ปุงลิงค์ เอกวจนะ

- ป. อตฺตา
- ทฺ. อตฺตานํ
- ด. อตฺตนา
- จ. อตฺตโน
- ป. อตฺตนา
- ฉ. อตฺตโน
- ส. อตฺตนิ
- อ. อตฺต

• วิวัตติ แปลงเป็น ภิ ได้ทุกศัพท์

พฺรหฺม (พรหม) ปุงลิงค์

- ป. พฺรหฺมา
- ทฺ. พฺรหฺมานํ
- ด. พฺรหฺมฺนา
- จ. พฺรหฺมฺโน *
- ป. พฺรหฺมฺนา
- ฉ. พฺรหฺมฺโน *
- ส. พฺรหฺมฺนิ
- อ. พฺรหฺเม

* เป็น พฺรหฺมสฺส บ้าง

ภควนฺตฺ (พระผู้มีพระภาค) ปุงลิงค์

- ป. ภควา
- ทฺ. ภควนฺตํ
- ด. ภควตา
- จ. ภควโต
- ป. ภควตา
- ฉ. ภควโต
- ส. ภควติ ภควนฺเต
- อ. ภคว ภควา

ศัพท์ที่ลง *วฺนฺตฺ มนฺตฺ อิมนฺตฺ* ปัจจัย แจกอย่าง *ภควนฺตฺ*
ศัพท์ที่ลง *อนฺต* ปัจจัย แจกอย่าง *ภควนฺตฺ* ก็ได้
(เห็น ป. เอก. เป็นรูป -อฺ เช่น *ภว*)

อรหฺนฺต (พระอรหันต์) ทฺวilingค์

- ใน ปุงลิงค์ แจกอย่างนี้
- ป. อรหา อรหํ
 - ทฺ. อรหนฺตํ
 - ด. อรหตา
 - จ. อรหโต
 - ป. อรหตา
 - ฉ. อรหโต
 - ส. อรหติ อรหนฺเต
 - อ. อรห อรหา

ในอิตถิลิงค์ เป็น **อรหฺนฺติ** แจกอย่าง *นาริ*

มน (ใจ) ทฺวilingค์

- ใน ปุงลิงค์ แจกอย่างนี้
- ป. มโน
 - ทฺ. มนํ (มโน)
 - ด. มนฺสา
 - จ. มนฺโส
 - ป. มนฺสา
 - ฉ. มนฺโส
 - ส. มนฺสิ
 - อ. มน

ใน ป. แจกอย่าง *ชน* และใน นป. แจกอย่าง *กฺล*
เห็น ด. ถึง ส. เอก.

ราช (พระราช) ทฺวilingค์ ในปุงลิงค์ แจกอย่างนี้

- ป. ราชา
- ทฺ. ราชานํ
- ด. รมฺลา
- จ. รมฺโล ราชิโน
- ป. รมฺลา
- ฉ. รมฺโล ราชิโน
- ส. รมฺเล ราชินิ
- อ. ราช

ในอิตถิลิงค์ เป็น **ราชินิ** แจกอย่าง *นาริ*

ศัพท์สมาสที่มี *ราช* ศัพท์ต่อท้าย เช่น *มหาราช*,
นาคราช, *เทวราช*, *อุปราจ* แจกอย่างนี้
(แจกอย่าง *ชน* เห็นบางวิวัตติ)

มหาราช (มหาราช) ปุงลิงค์

- ป. มหาราชา
-
- อ. *มหาราช*

ศัพท์เหล่านี้ ใช้เฉพาะ ป. เอก.: **มฆวา** (ชื่อพระอินทร์)
ปฺมา (ผู้ชาย) **ยฺวา** (ชายหนุ่ม) **สฺวา** (เพื่อน) **สา** (หมา)
ใช้เฉพาะ เอก.: **อฺธา** (กาลยาวนาน, หนทางไกล)

ศัพท์มนโคณะ ๑๒

- มน ใจ ตป ความร้อน
- เจต ใจ ตม ความมืด
- วย ้วย ปย น้านม
- สิร หัว อย เหล็ก
- อุร อก ยส ยศ
- วจ วาจา เดช เดช

เป็นปุงลิงค์ทั้งหมด เห็น *มน* เป็นทฺวilingค์ (ป. นป.)

ศัพท์ที่ลง วนฺตฺ มนฺตฺ อิมนฺตฺ ปัจจัย แจกอย่าง ภควนฺตฺ

- อายสมฺนฺตฺ มีอายุ ธิตฺมฺนฺตฺ มีปัญญา
- คฺณวฺนฺตฺ มีคุณ ปฺลยวฺนฺตฺ มีปัญญา
- จกฺขมฺนฺตฺ มีจักขุ ปฺญวฺนฺตฺ มีบุญ
- ธวฺนฺตฺ มีทรัพย์ สติมฺนฺตฺ มีสติ

ศัพท์ที่ลง ตฺ ปัจจัย แจกอย่าง สตฺถ

- กตฺต ผู้ทำ เนตฺ ผู้นำไป
- ภวตฺ ผู้รู้ วตฺตฺ ผู้กล่าว
- ทวตฺ ผู้ให้ สฺตฺ ผู้ฟัง
- นตฺตฺ หลาน หนตฺ ผู้ฆ่า

เห็น *เทตฺ ชนฺตฺ* -ผู้เกิด แจกอย่าง *ครฺ* (ชนตฺ ถ้าใช้
เป็นนามนาม แปลว่า สัตว์เกิด, สัตว์ = *ชน ผู้เกิด*)

ภวฺนฺต (ผู้เจริญ) ทฺวilingค์ ในปุงลิงค์ แจกอย่างนี้

- ป. ภวํ
- ทฺ. ภวนฺตํ
- ด. ภวตา โภตา
- จ. ภวโต โภโต
- ป. ภวตา โภตา
- ฉ. ภวโต โภโต
- ส. ภวเน
- อ. โภ

ในอิตถิลิงค์ เป็น **โภติ** แจกอย่าง *นาริ*

ปีตฺ (บิดา) ปุงลิงค์

- ป. ปีตา
- ทฺ. ปีตรํ
- ด. ปีตรา ปีตฺนา
- จ. ปีตฺ ปีตฺโน
- ป. ปีตรา
- ฉ. ปีตฺ ปีตฺโน
- ส. ปีตริ
- อ. ปีตา (ตาต)

ภวตฺ (พี่น้องชาย) *ชวมาตฺ* (ลูกเขย) แจกอย่าง *ปีตฺ*

สฺตฺถ (พระศาสดา, ครู) ปุงลิงค์

- ป. สฺตฺถา
- ทฺ. สฺตฺถารํ
- ด. สฺตฺถารา *สฺตฺถฺนา*
- จ. สฺตฺถ สฺตฺถโน
- ป. สฺตฺถารา
- ฉ. สฺตฺถ สฺตฺถโน
- ส. สฺตฺถริ
- อ. สฺตฺถา

ศัพท์ที่ลง *ตฺ* ปัจจัย แจกอย่าง *สฺตฺถ*

มาตฺ (มารดา) อิตถิลิงค์

- ป. มาตา
- ทฺ. มาตริ
- ด. มาตรา *มาตฺยา*
- จ. มาตฺ มาตฺยา
- ป. มาตรา
- ฉ. มาตฺ มาตฺยา
- ส. มาตริ
- อ. มาตา (อมม)

อีตฺ (ธิดา) แจกอย่าง *มาตฺ*

กมฺม (กรรม) นปุงสกลิงค์

- ป. กมฺมํ
- ทฺ. กมฺมํ
- ด. กมฺมฺนา
- จ. กมฺมฺโน
- ป. กมฺมฺนา
- ฉ. กมฺมฺโน
- ส. กมฺมฺนิ
- อ. กมฺม

กมฺม แจกอย่าง *กฺล* ก็ได้

โค (วัว) ไม้ปุงลิงค์

- ป. โค
- ทฺ. ควํ ควํ
- ด. คเวน
- จ. ควสฺส
- ป. ควสฺมา ควสฺมา คว
- ฉ. ควสฺส
- ส. ควสฺมิ ควสฺมิ คเว
- อ. คว

โคม (วัวตัวผู้) ปุงลิงค์ **คาวิ** (วัวตัวเมีย) อิตถิลิงค์